

ІВАН ЛУЧИШИН

**Якою ціною родина Феденків
«виграла» судовий процес
проти українця?**

ЦЮРІХ — МЮНХЕН 1978

ЯКОЮ ЦІНОЮ РОДИНА ФЕДЕНКІВ
«ВИГРАЛА» СУДОВИЙ ПРОЦЕС
ПРОТИ УКРАЇНЦЯ?

Про це я й не думав писати. Бо внесення скарги до чужого суду українцями на українців — за так звану образу чести — слід уважати за великий скандал, якого повинна би соромитися кожна українська людина!

Адже ж українці зараховують себе до культурних, організованих народів. Коли й на еміграції станеться непорозуміння між поодинокими українцями, то його можна б і треба б полагодити в середині українського суспільства, наприклад, шляхом мирових громадських судів у середині існуючих українських організацій. — Іти до чужого суду, поза українським суспільством, — це значить заперечувати, чи ігнорувати українську громадськість і тим виявляти низький, примітивний рівень її культури.

На превеликий жаль, тепер і я змушений писати про цей судовий процес, після того, коли перші Феденки це публічно розголосили, і то зовсім у фальшивому, пerekрученому вигляді.

Найперше сповістили вони про це в своїх різних листючках. Наприклад, 27 лютого 1970 р. вони випустили «Інформацію» від імені видуманого ними т. зв. «організаційного референта УСП», мовляв, «Івана Лучишина засудив швайцарський кримінальний суд в Цюриху за клевету, пущену проти жертвених і заслужених членів УСП — д-ра Богдана Феденка і Ніни Феденко». — Подібне повідомлення надруковано в збірнику «Наше слово», ч. 2, за січень 1971 р., як інформацію уявного феденківського «Центрального Комітету УСП».

Термін «кrimінальний суд» вжитий Феденками, тільки для застрашенння читачів, бо в дійсності такий суд мене не судив, або говорити про «клевету», не скавши в чому вона полягала, — це тільки гратися словами.

Предметом скарги Богдана й Ніни Феденків за т. зв. образу чести був мій одинокий лист з 7 жовтня 1967 р., адресований до їх батька Панаса Феденка, як моя відповідь на його різні образливі напасти на мене, зокрема — мій гострий протест проти його свавільної заяви іменем УСП, внесеної ним 20 липня 1967 р. до Президії УНРади, за йогою одиноким власноручним підписом, про вихід УСП з УНРади. Цю свою свавільну заяву вніс Панас Феденко без відома й проти волі подавляючої більшості — аж шістьох членів ЦК УСП. Тільки ще один член ЦК, а це його син Богдан Феденко підтримав свого батька в його свавільстві. Мій згаданий лист з 7 жовтня 1967 р. не стосувався прямо формальних обвинувачів, — Богдана і Ніни Феденків. Їх імена були лише принаїдно згадані, оскільки вони підтримували його напасти проти мене.

Пан Панас Феденко вніс свою свавільну заяву про вихід УСП з УНРади з особистої помсти, що його кандидатуру на становище екзильного президента УНР велика більшість членів УНРади відкинула.

На жадання членів ЦК УСП, щоб пан Панас Феденко відкликав свою свавільну заяву про вихід УСП з УНРади, він відповів на це своїм новим свавільством: т. зв. позбавленням членських прав в УСП своїх головних супротивників, а це: д-ра Степана Ріпецького — першого заступника голови ЦК УСП, інж. С. Довгаля — головного секретаря ЦК УСП, та інж. І. Луцишина — організаційного референта ЦК, без того, щоб бодай запитатися про думку решти шістьох членів УСП. Тільки ще другий член ЦК УСП — його син Богдан Феденко — підтримав диктаторське рішення свого батька...

Таке грубе порушення партійного статуту та еле-

ментарних зasad демократії спричинило ухвалу ЦК УСП звільнити обох панів — Панаса і Богдана Феденків від усіх ними заниманих постів в ЦК УСП, про що їх повідомлено листом з 28 жовтня 1967 р.

Але Феденки далі продовжували свою руїнницьку колотнечу й всякі їхні оманні виступи перед української еміграцією, аж в кінці ЦК УСП був змушений їх з Українською Соціалістичною Партією зовсім усунути, про що було повідомлено українське громадянство в журналі «Вільна Україна», ч. 61, за 1969 рік (від сторінки 8-ої до 10-ої). Це «Повідомлення» власноручно підписали п'ять членів в ЦК УСП.

Хто ж є фактичним позовником у цьому судовому процесі? Коли приглянутися до процесових актів — прилог, то зразу видно, що вони походять здебільша від Панаса Феденка, батька формальних обвинувачів Богдана й Ніни Феденків, починаючи від моеї одної відповіди-ліста до Панаса Феденка з 7. жовтня 1967 р., на якому опирається уся судова скарга, і кінчаючи на прерізних багатьох свідченнях того ж П. Феденка, включаючи також його спроби знайти в Англії фальшивого свідка в користь його сина та невістки. З прикладених до судових актів документів випливає, що *фактичним обвинувачем і спричинником цілого процесу проти мене є саме Панас Феденко*. Але він волів сковатися за спини своїх менше відомих українському громадянству сина й невістки, щоб оминути загального обурення в кругах усього українського громадянства, що він, «проф, д-р Панас Феденко», колишній, як він сам хвалиється, «член Української Центральної Ради і Трудового Конгресу (Київ, 1917—1919 рр.)», звернувся до чужого суду з убогою емігрантською сваркою, замість її полагодити в рамках української громадськості.

Панас Феденко влекшив свою позицію під видом «тільки свідка», але який усім керує, а йому послушні формальні обвинувачі йдуть за його бажаннями...

Він вибрав такий шлях, у надії, що чужих, непоінформованих людей можна легше впровадити в оману...

В чому Феденки мене обвинувачували?

Вони внесли аж дві судові скарги проти мене: одну з 5 грудня, а другу з 25 грудня 1967 р., тобто вже після того, коли ЦК УСП своєю ухвалою з 28 жовтня 1967 р. звільнив їх з усіх ними заниманих постів в УСП за їх свавільство.

Найперше вони подали до суду нагле домагання, щоб суд дав І. Лучишинові наказ, як запобігавчий за-сіб, з забороною дальншого розповсюдження його ін-крімованого листа з 7 жовтня 1967 до їх батька, бо, мовляв, той лист може нанести великої шкоди їхнім «міжнародним політичним успіхам та їх особистому престіжові». (Порожня самохвальба!). При тому вони подали судові їхнє свідомо неправдиве твердження про те, що нібіто Лучишин розіслав копії свого вище згаданого листа до їх батька аж 20-м різним особам, замешкалим у різних країнах світу, з докладним поданням їхніх поштових адрес. На підставі цього їхнього свідомо фальшивого твердження, на їх домагання, був виданий 8 грудня 1967 р. такий запобігавчий проти мене судовий наказ. Проти нього я запротестував. У кінці це свідомо фальшиве обвинення Феденків опинилося аж перед вищим швайцарським судом. Нарешті обдиві судові інстанції відкинули повищі скарги Феденків ѹ фальшивих обвинувачів засуджено на заплату всіх судових коштів обох судових інстанцій і крім того Феденки були змушені заплатити мені судове відшкодування за їхні судом кваліфіковані підступи («Умтрібе») — разом 260.— швайцарських франків.

Та Феденки таки домоглися ѹ мого засудження, але яким способом?

Засуджено мене за т. зв. образу чести. І як це сталося?

Феденки постійно оминали інформувати членів ЦК УСП про те, що делегати емігрантських партій, запрошених до участі на міжнародні соціялістичні конференції, завжди одержували зворот коштів подорожі, а це: на оплату зал. квитків, готелів і ще окремо на добові видатки, і то щонайменше для двох делегатів від кожної екзильної партії. Ті гроші виплачував скарбник центральної емігрантської організації під назвою Соціялістичної Унії Середньої — і Східної Європи, до якої входять 10 екзильних соціялістичних партій, в тому числі і УСП.

Феденки ці факти постійно замовчували і взагалі всю свою дотичну кореспонденцію з Соціялістичною Унією приховували від ЦК УСП. Перед кожною міжнародною Соціялістичною конференцією вони домагалися від скарбника УСП організувати серед членів партії окремі грошові збирки на покриття їхніх делегатських видатків. — Це робило злоу кров і недовіря серед членів ЦК, бо ми знали про виплати коштів поїздок делегатам екзильних партій Соціялістичною Унією від інших екзильних партій, наприклад, литовців. Та й інж. Довгаль, будучи сам делегатом УСП в Римі 1961 і Амстердамі 1963 р., безпосередньо про це мав відомості.

Знаючи численні факти про це, я в своєму інкримінованому листі з 7 жовтня 1967 р. до Панаса Феденка згадав між іншим, що делегати УСП на Соціялістичних Конференціях також у Стокгольмі 1966 р. одержали від Соціялістичної Унії зворот їх коштів подорожі і ще вимагали виплати ѹ від ЦК УСП. В цьому виявилася моя помилка, яку Феденки ѹ використали в свою користь як образу ѹ чести.

Вони внесли до швайцарського суду обіжник Соціялістичної Унії з 29 березня 1966 (під судовим актом ч.7) з повідомленням, що Соціялістична Унія цим разом вимково не виплачуватиме делегатам екзильних партій

ніяких коштів подорожі й утримання на соціалістичній конференції у Стокгольмі 1966 р. Про цей обіжник Соціалістичної Унії ЦК УСП нічого не знов. Його затримали Феденки в великій таємниці. — Аж щойно в листопаді 1967 р., тобто за понад півтора року після випуску Соціалістичною Унією обіжника з 29 березня 1966 р. я одержав від проф. П. Феденка фотокопію цього обіжника враз з його лайливим супровідним листом з 3 листопада 1967 р.

Справді позовникам прийшов на допомогу їх невисипущий батько Панас Феденко з його заприсяженою заявою з 26 червня 1969, засвідченою нотарем у Мюнхені і внесеною до суду в Цюриху під суд. актом ч. 115/3, в якій фальшиво свідчив, що він нібіто зараз по одержанні обіжника Соціалістичної Унії з 29 березня 1966, поінформував про його зміст касієра С. Довгаля і пізніше також буцімто й мене. Це ж явна неправда!!! — Зрештою який сенс мав би його супровідний лист з 3 листопада 1967 р. до мене з рівночасною пересилкою вище згаданого обіжника, коли він про цей обіжник півтора року тому вже був повідомив згаданих членів ЦК УСП?

Але в цьому обіжнику Соціалістичної Унії з 29 березня 1966 р., як також в окремій відповіді секретаря Соціалістичної Унії — В. Бернарда з 29 березня 1966 (акт. 8) на особистий запит п. Панаса Феденка з 21 березня 1966 р. повідомлено делегацію УСП (про це ми довідалися щойно з судових актів в 1968 р.), що цим разом, тобто в 1966 році, не буде ніякої конференції Соціалістичної Унії у звязку із Соціалістичним Інтернаціоналом у Стокгольмі, а до участі в конференції Соціалістичного Інтернаціоналу запрошенні тільки члени Управи Соціалістичної Унії, і делегати екзильних партій, що постійно живуть у Стокгольмі. — Та ніхто з делегатів УСП до сьогодні не був ні разу обраний до Управи Соціалістичної Унії, ані ніхто не мешкає в Стокгольмі.

Отож ніяка делегація від УСП не була запрошенна на конференцію Соціалістичної Унії, чи Соціалістичного Інтернаціоналу в Стокгольмі в 1966 році! — Богдан і Ніна Феденко на власну руку зробили собі туристичну прогуллянку до Стокгольму, а після того ще не потрібно затрималися на нічліг у Копенгагені коштом УСП у висоті разом понад тисячу нім. марок!

Коли б ЦК УСП своєчасно був знат зміст обіжника Соціалістичної Унії з 29 березня 1966 р., який Феденки тримали в себе в глибокій таємниці понад півтора року, то був би ніколи не дав згоди на висилку делегатів УСП до Стокгольму і був би на це не видав ані сотика! — Напевно й я був би свого інкримінованого листа з 7 жовтня 1967 р. до Панаса Феденка не писав, або зовсім інакше формулював.

Це постійне замовчування Феденками виплат Соціалістичною Унією коштів подорожі делегатам екзильних партій перед ЦК УСП Феденки потвердили навіть у своєму судовому позові з 25 грудня 1967 р. (судовий акт ч. 11), а це на його стор. 6-тій, т. 4. вони твердили:

«Позовники ніколи не замовчували перед Українською Соціалістичною Партиєю виплат їхніх видатків Соціалістичною Унією Середньої і Східньої Європи, бо вони таких виплат ніколи не одержували».

Але сам позовник Богдан Феденко, видно, це забув і перший раз на свому переслуханні у Повітовому суді в Цюриху 21 березня 1968 (акт. 19), призвався словами: «це була відома річ, що Унія покривала кошти для двох делегатів».

Таку — то моральну атмосферу створили Феденки в середині УСП!

Обіжник Соціалістичної Унії з 29 березня 1966 (акт. ч. 7.), доставлений Феденками до суду, послужив їм за головну підставу і для мого засудження за т. зв. образу чести. Однак це була найнижча грошова кара, бо всього 200.— шв. фр., і то з умовою вичеркнення з карного реєстру по упливі двох років, та на заплату судових

коштів, що їх суд зразу ж мені дарував. — Справді суд ще присудив мені заплатити Феденкам приблизно одну третину вимаганої ними суми їх власних коштів, але цих грошей від безмастного старого пенсіоніста вони ніколи не побачуть!

Не хочу я далі займати увагу читачів повторюванням ще багатьох інших безглазих наклепів Феденків на мене, як наприклад, про нібито мою «зраду» соціалізму і т. п. Давня хвороблива пристрасть Феденків до сварок з емігрантами є вже багатьом людям відома. — Так ось коли Панас Феденко жив ще в Чехословаччині, він подав до суду в Празі скаргу за т. зв. образу чести проти свого українського земляка — відомого громадсько-політичного діяча й соціяліста — проф. Н. Григорієва. Той судовий процес тривав дуже довго і викликав велике обурення серед української громади в ЧСР.

**

Свого часу Панас Феденко (коли ще зі мною не поганявся) дуже захоплювався «успіхом» свого сина Богдана, що йому пощастило вступити членом до масонської ложі в Парижі. На мое велике здивування, навіщо соціяліст потребував би ще належати до масонів, коли він належить до соціалістичної міжнародної організації, Панас Феденко з'ясував мені, що для його сина це має велике значення, бо принадлежність до масонів забезпечує йому вступ і вплив у його особистих і товарицьких звязках у міжнародній сфері... Тепер і мені стало ясно, що цей «особистий» звязок Богдана Феденка з масонством допоміг йому з далекого Парижу замовити собі адвоката масона аж у Цюриху і провадити коштовний судовий процес уже понад три роки. Я ж немаєстний — мусів до кінця процесу боронитися сам, без адвокатів.

Усякою ціною

Феденки — «практичні» люди! В своїй злобі супроти своїх українських людей вони зовсім не рахуються з загальними українськими національними інтересами. Їх новітній, своєрідний «інтернаціоналізм» не вяже їх зовсім з якимись вузькими національними рамками. — Коли бити своїх, їм ненависних українських земляків, то вони не вагаються послуговуватися зброєю навіть з арсеналів московських окупантів України, які залюбки вакидають українському визвольному рухові антисемітизм.

Так ось, щоб приштити українському супротивникові неіснуючий «злочин» антисемітизму та його нібито «запроданість» фашизмові, Феденки внесли до швайцарського суду між різними компромітуючими українців неправдивими документами також фотокопію частини американської публікації, зареєстрованої в судових актах під числом 115/2 під заголовком:

The Attitude of the Recent Russian Emigrés Toward the Jewish Question, IV, The Ukrainians, by Arnold Goldstein. Institute of Jewish Affairs, World Jewish Congress, 15 East 84-th Street, New York 28, N. Y.

На 8-ій сторінці згаданої публікації Арнольда Гольдштайна, в розділі IV — Українці, мовиться про українських фашистів, а саме про «Степана Бандеру, фашиста і гітлерівського коляборанта, який 30 червня 1941 р. проголосив в окупованому німцями Львові відновлення української держави в Західній Україні. Ця держава проіснувала тільки шість тижнів. Але продовж цього короткого часу «партизани Бандери замордували 5 тисяч інших українців, багато тисяч поляків і 15 тисяч євреїв». Щодо поляків Феденки «уточнили» через свого швайцарського адвоката: 7 тисяч замордованих поляків.

Далі в публікації Гольдштайна, внесеній Феденками до швайцарського суду, сказано таке: «Коли українці і

поляків убивано як політичних ворогів, то жидів мордувано в порядку гітлерівської ліквідації жидів як раси. Микола Лебедь був міністром внутрішніх справ в уряді Бандери. Лебедь видав таємний меморандум з поученням, як мордувати ворогів: «видко й скрито» і т. д.

На 9-ій сторінці прикладеної Феденками до судових актів публікації Гольдштайна знаходимо ще такі фальшиві інформації про Україну:

«В ідеологічній боротьбі проти росіян деякі українські групи намагаються доводити, що український народ ніколи не був антисемітом, забуваючи не тільки подій в 17-ому столітті, коли орди українського гетьмана Богдана Хмельницького знищили сотні тисяч жидів, але й ексцеси в Україні, що зберігаються в памяті багатьох з нас, коли гетьман Петлюра та його послідовники влаштували багато кровавих погромів».

В кінці цього ганебного очорнювання українського народу перед чужинцями Феденки звалюють вину за вигаданий ними «антисемітизм і фашизм» на свого головного противника в ЦК УСП та його близьких товаришів таким «коментарем» їхнього адвоката:

«Лучшин, Довгаль і Рінецький потаємно підготовляли акцію, щоб довести до співпраці між УСП і фашистівською групою, керованою М. Лебедем. Згідно з цим пляном, УСП мала вможливити прийняття цієї фашистівської групи до УНРади і сама з нею співпрацювати».

Мені не юристові і не фаховому історикові, чим так хваляться Феденки, прийшлося перед чужинцями боронити честь українського народу.

Наприклад, в моїй обороні з 15 червня 1970 р. перед вищим кантональним судом у Цюріху, зареєстрованій в судових актах під ч. 129, на ці безглазді очорнювання визвольних змагань українського народу я сказав між іншим таке:

«Внесенням до цього судового процесу наклепницької публікації некваліфікованого автора Арнольда Гольдштайна позовники мали на меті викликати знову

замішання, що не має ніякого відношення до справи обвинуваченого, але яке кидає на нього тінь вигаданого ними антисемітизму ...

Адже ж автор Арнольд Гольдштайн повторяє насліп давні злісні очорнювання визвольних замагань українського народу під проводом гетьмана України — Богдана Хмельницького в 17-ому столітті і боротьби за свободу проти російських царських і большевицьких імперіалістів, що її очолював головний командувач збройних сил Української Народної Республіки — Симон Петлюра (який до речі не був ніяким гетьманом, як його помилково називає автор Гольдштайн).

Ті очорнювання проти Богдана Хмельницького походять від давніх польських шляхотських реакціонерів, а проти Симона Петлюри — головним чином від російських царських і большевицьких імперіалістів.

Постання українського народу під проводом Богдана Хмельницького проти Польщі було насычене величезною ненавистю народніх мас проти страшного поневолення, визиску й сваволі середньовічної польської шляхти. Ця десятиріччями нагромаджена ненависть штовхнула народні маси до спонтанних протиударів і до викидування польських поневолювачів та їх помічників — різних адміністраторів, орендарів, збирачів податків і т. п., між якими було чимало жидів. Ці помічники польської шляхти були найбільш зненавиджені народніми масами і під час революції де-не-де мусили заплатити навіть життям. Та між тими жертвами революції були не тільки жиди, але також поляки, ба навіть і ті українці, які служили вірно польській шляхті.

Богдан Хмельницький був обраний українським народом гетьманом України. Він був демократичних поглядів і ніякий зненависник рас. Нагромаджена продовж довшого часу несправедливість експлодувала з такою вибуховою силою, що провідники революції не завжди були в стані опанувати спонтанні вибухи народного гніву.

В роках 1918—1919 на території України боролися проти армії Української Народної Республіки під верховною командою Симона Петлюри різні ворожі військові формaciї, як наприклад, російська т. зв. Добровольча Армія прихильників старого царського режиму, військо російської большевицької Червоної Армії, як також різні анархістичні повстанські з'єднання. Ті власне ворожі до української армії військові формaciї на території України чинили також проти єврейської погроми. В Армії Української Народної Республіки під верховною командою Симона Петлюри були прийняті найстрогіші заходи проти погромів. Винні в погромах злочинці були на місці злочину карані смертю.

20-го січня 1918 року парламент України — Українська Центральна Рада, де Симон Петлюра, як один з провідних соціалдемократів, мав великий вплив, ухвалила одноголосно закон про національно-персональну автономію для національних меншин в Україні. На підставі прийнятого закону одержали також жиди повне національне самоуправління в українській державі. Жидівські посли в Українській Центральній Раді привітали цей закон з великою радістю. Так, наприклад, генеральний секретар для жидівських справ — М. Зільберфарб заявив: «прийнятий нами закон можна ставити нарівні з актами великої французької революції». — Представник жидівської партії — «Бунд»-у — М. Рафес привітав прийнятий закон, як акт великого значення, про якого не знає ще жодна держава в Європі». — А провідник Сіоністів в Україні — Н. Сиркін сказав: «На такий гуманний акт не могла здобутися до сьогодні ніяка держава в світі».

• Читай книжку українською мовою проф. В. Іваниця: «Симон Петлюра — Президент України», Вінниця 1952. — Читай також найновішу публікацію замешкаленого в Єрусалимі проф. Соломона І. Гольдельмана під заг.: «Jewish National Autonomy in Ukraine 1917—1920».

Verlag: Ukrainian Research and Information Institute, Chicago 1968, 132 page).

Як свідчать історичні факти, український визвольний рух віддавна, зокрема від часів Богдана Хмельницького і в сучасному 20-му сторіччі був прогресивним рухом, що ставив собі за мету боротьбу за свободу і рівноправність усіх мешканців України!

I подана Гольдельманом статистика злочинів С. Бандери та М. Лебедя, потверджена Феденками, є сумнівна.

Bo насувається перше питання: як би в цьому була правда, то чому ними названі злочинці досі не поставлені перед суд і ним не засуджені? Чому доноси навіть хочби й Феденків* до теперішньої німецької влади в Бонні досі не мали ніяких успіхів, хоч у Німеччині нацистичні злочини до сьогодні не задавнені і різni процеси проти них далі відбуваються?

Друге питання: що мають спільного в політичній ідеології обидві вище названі особи зі мною, чи УСП? Де кум, де коровай?

**

Рафіноване хитрунство Феденків виявилося ось у чому: вони не пострималися кинути провокаційний на клеп антисемітизму не тільки на ім немиліх членів УСП, але навіть на цілий український визвольний рух у минулому, аби тільки створити в швейцарських судах атмосферу щонайменше недовірія, як не здецидованої ворожості до оскарженого ними українця. Вони рахували на успіх тим більше, що самі обвинувачі виступу-

* У своєму листі з 27 квітня 1967 р. до І. Лучишина і С. Довгала писав з Парижа Панас Феденко про необхідність провести чистку серед українських воєнних злочинців, що «тепер займають високі становища в УНРаді», і що в Парижі він із своїм сином доповнили документацію і він іде з нею до Бонну. Мовляв: «Сучі сини мусять знати, що з соціалістами не можна жартувати!». (Спаси нас Боже від таких феденківських «соціалістів» — заввага І. Л.).

пали як провідні діячі тої ж нібито української Соціалістичної Партиї . . .

В кінці не можу не згадати ще про одне фальшиве свідчення Панаса Феденка в швейцарському суді проти загально ціненої й шанованої всеукраїнської установи, якою є Українська Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі.

Як подавав Інформаційний Бюлєтень Ради Української Бібліотеки ім. С. Петлюри, ч. 3, з грудня 1959 р., ця ж Рада ухвалила на своєму засіданні 23 липня 1959 року усунути Богдана Феденка зі складу Ради Бібліотеки в Парижі за протизаконне присвоєння майна Бібліотеки, забране ним із старечого пенсіонату в Абондані від пок. Григорія Довженка, довголітнього секретаря цієї ж Бібліотеки (аж доки тяжко не захворів). — Григорій Довженко відомий провідний діяч українського робітничого професійного руху в Україні. Йому, довголітньому працівнику Бібліотеки, довірено переховувати в себе її рідкісні цінності.

По смерті сл. п. Гр. Довженка Раді Української Бібліотеки стало відомо, що в забраному з Абондану Богданом Феденком майні Покійного знаходилося чимало цінностей великої історичної вартості, що були власністю Бібліотеки. Тому Рада запропонувала Б. Феденкові дати переглянути в присутності його та бібліотекаря п. Йосипишина все майно залишене пок. Довженком і забране Б. Феденком, та ствердити, що саме є власністю Бібліотеки, а що є приватною власністю пок. Довженка, на спадок якої претендує Б. Феденко.

Серед залишених історичних цінностей були рукописи Головного Отамана Симона Петлюри, що становлять найцінніший памятник нашої Визвольної Боротьби.

Та не дивсячись на кількакратні просьби і упімнення, Богдан Феденко в кінці таки остаточно відмовився виконати постанову Ради Бібліотеки.

Чому? Бо, щоб ствердити, що є власністю Бібліотеки,

а що ні, мусів був Б. Феденко найперше показати представникам Української Бібліотеки тестамент — останню волю пок. Довженка. Але Б. Феденко хотів за всяку ціну зміст того тестаменту затримати в таємниці, щоб ні Бібліотека, ані українське громадянство не довідалися, що саме з залишеного майна Покійний призначив для українських установ на еміграції, а що для окремих осіб.

І ось тут знову прийшов з допомогою своєму синові його батько — Панас Феденко: свою заприсяженою заявою з 13 жовтня 1969 р., засвідченою мюнхенським нотарем і внесеною до швейцарського суду в Цюриху (акт. ч. 115/6).

Усі ті свідчення Панаса Феденка — від початку до кінця — це кричаща неправда, включно з його брехливим твердженням, мовляв, навіть ЦК УСП став в обороні Б. Феденка. Адже ж Феденки не показали нікому навіть Інформаційного Бюлєтєню Ради Української Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі з її постановою з 23 липня 1959 р. і поданням причини усунення Б. Феденка з Ради Бібліотеки.

В цій фальшивій заприсяженій заяві до суду Панас Феденко кинув злобну клевету на Раду Української Бібліотеки ім. С. Петлюри, мовляв, ця інституція опанована «антидемократичною клікою», яка усунула з Ради його сина, «одинокого демократа» . . .

**
*

На закінчення слід хіба згадати ще про політичний «успіх» Феденків в іх «виграному» процесі в другій судовій інстанції.

На розправу у вищому кантональному суді в Цюриху в дні 9 листопада 1970 р., який майже в цілості затвердив вирок повітового суду, з'явилися в комплекті не тільки позовники, але й їх аж два адвокати — шеф адвокат разом із своїм заступником.

На судову розправу прийшов також один кореспон-

дент аж від двох швайцарських часописів: щоденника — «Тагес-Анцайгер» і тижневика «Ді Вельтвохе». Видно було, що оборонці Феденків заздалегідь умовилися з цим кореспондентом, бо зразу ж передали йому акти обвинувачення проти мене — так, що він — і не бажав зі мною, як обвинуваченим, говорити. Цей кореспондент і опублікував у «Тагес-Анцайгер» з 19 листопада, а у «Вельтвохе» з 20. XI. 1970 свій звіт під піктантними заголовками: «Торгівля честю між емігрантами» і «Мізерія екзильних політиків». — Спочатку він повторив вигадку позовників про висилку мною обіжника з образами на них аж на 20 різних адрес, яке то твердження заперечив був сам суд і змусив їх мені заплатити відшкодування, далі той же кореспондент повторив самохвалибу Феденків, величаючи їх «відомими публіцистами», зокрема Богдана Феденка назвав «визначним істориком», а його жінку «секретаркою Союзу Українських Соціалдемократичних жінок» — (організації, яка в тому часі зовсім не існувала!).

Швайцарський кореспондент закінчив своє пресове звідомлення висловом свого великого здивування, що українці ще й досі не освідомили собі того, «що їх батьківщина — Україна — від 1654 року, коли ця козацька держава цілих шість років була незалежна, стала назавжди, не дивлячись на свою безперерочну своєрідність, російською провінцією». — Це ще менше розумів Гітлер» — закінчив швайцарський кореспондент — русотяп, (див. «Ді Вельтвохе» з 20. XI. 1970).

Наші «історики» Феденки — ні батько, ані син, не вважали навіть за потрібне зайняти хочби якесь становище в тих швайцарських часописах до спровокованого ними питання, чи Україна була і чи бажає навіки бути провінцією Росії, чи ні.

**

Про деякі подrobiці з деструктивної діяльності родини Феденків писав також відомий громадсько-полі-

тичний діяч — Михайло Єреміїв. — Не зважаючи на деякі його дрібні помилкові твердження, варто було б рекомендувати українським читачам познайомитися з його свідченнями в «Наший Батьківщині» за березень 1973—1974, під заголовком «Криве зеркало» (закінчення).

**
*

Щоб мої супротивники не могли мені закинути необективності в моїй інформації про їхню скаргу до швайцарського суду, переслав я оригінальні документи їх судового позову та їх обвинувачень мене і всього українського визвольного руху в антисемітизмі, як також і моєї оборони — до Музею — Архіву ім. Дмитра Антоновича Української Академії Наук в Нью-Йорку, від якого одержав підтвердження про запис до реєстраційної книги Музею під ч. 16326 з датою 7 червня 1973 р.